

УДК:37.011+373.1=37.04

Ірина Родименко

Дніпропетровський обласний Інституту
післядипломної педагогічної освіти

ІНКЛЮЗИВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ОСВІТНЬОГО РЕФОРМУВАННЯ

У статті представлено аналіз інклюзивних тенденцій у сучасній освіті України. Визначається потреба в поширенні інклюзії, актуалізується необхідність аналізу педагогічних систем, використання яких є традиційно успішними. Виокремлення загальних компонентів та специфічних особливостей реалізації інклюзивного навчання на основі ідейних трактувань дасть змогу визначити загальне характерологічне підґрунтя інклюзивної форми навчання та ефективно інклюзивне навчання в українських реаліях.

Ключові слова: інклюзія, інклюзивне навчання, аналіз педагогічних систем, концептуальні підходи, педагогічна парадигма інклюзивного навчання.

Діяльність сучасних навчальних закладів має ґрунтуватися на засадах: демократизму, дитиноцентризму, врахування вікових особливостей розумового, фізичного і психічного розвитку дитини, індивідуалізації, диференціації і варіативності. Саме ці означення притаманні інклюзивному навчанню, яке передбачає залучення дітей з різним рівнем здібностей до всіх сфер шкільного життя; надання учням підтримки у тому, щоб вони могли навчатися якомога успішніше, долучатися до всіх сфер шкільного життя та робити свій внесок у

методичних джерелах. Водночас, що інноваційний рух, який поступово розгортається у сфері освіти нашої держави, має свої особливості й вимагає організації подальших досліджень для аналізу й узагальнення набутого досвіду, а також зосередження особливої уваги на питаннях імплементації взаємодії фахівців загальної та спеціальної освіти. Народження вітчизняної моделі інклюзивного навчання, як результат повсякденної практики та наукових досліджень, стане надійним підґрунтям вдосконалення існуючих і створення оригінальних стратегій викладання в інклюзивному навчальному закладі, що й складає перспективу подальшого розвитку вітчизняної освітньої галузі.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Основи інклюзивної освіти. Навчально-методичний посібник/за заг.ред Колупаєвої А.А. - К.: «А.С.К.», 2012. - 308 с
2. UNESCO. Guidelines for inclusion: Ensuring access to education for all [Electronic resource] - Retrieved from <http://www.unesdoc.unesco.org> (12.08.2011); UNESCO. The flagship on education for all and the rights of persons with disabilities: Toward inclusion.[Electronic resource] - Retrieved from: <http://www.unesco.org> [12.08.2011).
3. EADSNE. Special needs education in Europe. [Electronic recourse]. - Retrieved from - <http://www.european-agency.org> (12.08.20).
4. The Salamanca Statement on Principle, Policy and Practice in Special Needs Education. [Electronic recourse]. Retrieved from www.unesco.org/education/educprog/sne/salamanc/stateme.html (10.08.2011)
5. Колупаєва А.А. Таранченко О.М. Освіта дітей з особливими потребами за часів незалежності України: етапність у стратегічному вимірі / А.А. Колупаєва, О.М. Таранченко // Особлива дитина : навчання і виховання. - № 3(79). - 2016. - С 7
6. Таранченко О.М. Розвиток системи освіти осіб з порушеннями слуху в контексті поступу вітчизняної науки та практики: монографія / О.М. Таранченко. - К. : О.Т. Ростунов, 2013. - 483 с
7. Inklyuzivna osvita. Pidtrymka rozmayittia u klasi: praktposib. [Inclusive education. Diversity Support in the Classroom: A Practical Guide] / [Tim Lorman, Dzhoan Deppeler, Devid Xarvi]; reprint from English. - К.: - SPD - FO Parash/n I.S., 2010. - 296 s.
8. Sailor W., Skrtic T.M. American education in the postmodern era. // Integrating school restructuring and special education reform. Orlando 1995 P. 214-236.

REFERENCES:

1. Kolupaieva, A.A. (Eds.). (2012). *Osnovy inkluzyvnoi osvity* [Fundamentals of inclusive education]. Kyiv: "A.S.K."
2. UNESCO. *Guidelines for inclusion: Ensuring access to education for all*. Retrieved from <http://www.unesdoc.unesco.org> (12.08.2011)
3. EADSNE. *Special needs education in Europe*. Retrieved from <http://www.european-agency.org> (12.08.20).
4. The Salamanca Statement on Principle, Policy and Practice in Special Needs Education]. Retrieved from www.unesco.org/education/educprog/sne/salamanc/stateme.html (10.08.2011).
5. Kolupaieva, A. A., & Taranchenko, O. M. (2016). *Osvita ditei z osoblyvymy potrebamy za chasiv nezalczhnosti Ukrainy: etapnist u stratchichnomu vymiri*. [Education of children with special needs during the independence of Ukraine: Stage in a strategic dimension]. *Osoblyva Dytna: Navchannia i Vychovannia*, 3(79), 7
6. Taranchenko, O.M. (2013). *Rozvytok systemy osvity osib z porushenniamy slukhu v konteksti postupu vitchyznianoï nauky ta praktyky* [Development of the education system for people with hearing impairments in the context of the progress of national science and practice]. Kyiv: O.T. Rostunov.

7. Lorman, T., Deppeler, Dzh., & Xarvi, D. [2010]. *Inklyuzyvna osvita. Pidtrymka rozmaittia u klasi* [Inclusive education. Diversity Support in the Classroom]. Kyiv: - SPD - FO Parashy'n I.S.,- 296 s.

8. Sailor, W., & Skrtic T.M. (1995). American education in the postmodern era. In *Integrating school restructuring and special education reform* (pp. 214-236). Orlando

Iryna Rodymenko. Inclusive Tendencies in Education.

The article presents an analysis of the conceptual provisions for the introduction of inclusive education. Given the fact that in Ukraine there is a certain dynamic progress in the inclination of distribution, the need for analysis of pedagogical systems, the use of which has traditionally been successful, is updated. Understanding the philosophical basis of inclusion, the peculiarity of its development in Ukraine, awareness of the role in a unified education system provide the basis for constructing the educational process of children with disorders of psychophysical development in the context of the common educational space. The search for the ways of the most efficient organization of pedagogical interaction in the inclusive environment enables the optimal choice, based on world-tested pedagogical systems, as well as their elements used in different combinations. Innovative movement, which is gradually expanding in the sphere of education of our country, has its own characteristics and requires organization of further researches for analysis and generalization of the acquired experience, as well as the focus of attention on the issues of implementation of cooperation between specialists of general and special education. Defining the general components and specific features of the implementation of inclusive education on the basis of ideological interpretations will allow to determine the general characterological basis of inclusive form of education and effectively inclusive education in Ukrainian realities.

Key words: inclusion, inclusive education, analysis of pedagogical systems, conceptual approaches, pedagogical paradigm of inclusive education.